

Maori. Tena koutou mo a koutou manaaki: ki te kai, ki te kakahu, ki te moni.

Tena koe te Minita Maori e rauhi mai nei i enei o to Iwi Maori, i ta ai te manawa.

Nga Etita.

TE MAORI ME TE AHU-WHENUA

“Ki taku whakaaro he moata rawa te mahi e whakanohonoho nei i te Maori ki te ahu-whenua,” e ki ana tetahi Pakeha kaumatua o Akarana. I panuitia e te N.Z. Herald ona kupu e whai ake nei. He reo maori te koroheke nei he tino waitaunga ki nga tikanga Maori.

“I ki ai au he moata rawa, chara i te puahaeae noku ki te hau o nga rongo o te ahu-whenua a te Iwi Maori. Kaore. Ki ahau; kaore ano kia taea e te Maori te aata mehua te tino tikanga o te ngakau aroha. Kei te Maori ko te aroha maori, tino nui, koni atu hoki. Pena he mahi taumaha he tere ke te oti i te Maori i te Pakeha. Engari he ahu-whenua atakitahi ka mokemoke te Maori, ka hoha. Ka kainga nga hua e ratou tahi ko ona whanaunga te aro ki te whakamama i nga taumahatanga o te mahi. Ko te mate rawa o te Maori kaore he mutunga o taana hoatu hoatu hoatu, pera ano me taana mau he okooko tonu.

“Whakanohia kia toko-onu Maori ki taana paamu ki taana paamu. Me hoko mai e tetahi he parau he peeke paraoa me tutaki ranei e ia aana patiki kia tipu ake he hei. E kore e takitaro ka whakaekia ia e ona hoa. He tikanga Maori. Ki te kore he paraoa kaore e hoko mai, engari ka tonoa ko ta te mea e whiwhi ana. Ka tonoa ano te parau. Tukua atu hoki he hoiho ki te patiki i katia ra. Ko taana tikanga Maori.

“Ko te mea i kakama ka whiwhi engari kaore e kaha ki te ki atu kaore ki nga tono a ona hoa. Ki te whakakahore ia ka whakama taana wahine ki a ia. Ko aana tamariki ka whakama hoki, tena e numinumi ki te takaro tahi me nga tamariki a nga hoa i te mea kua takahia te tikanga Maori. Kaa it me hoatu, engari ahua amuamu marika. Na konei i viriki ai te ono parareka, kumara a te Maori. He hanga noa iho te mahi kia pera noatu te rahi o te maara. He maha oku rongonga ki te Maori: “Mo te aha ahau kia mahi nunui i te maara hei whangai i etahi.”

“Ko te aroha-maori e kingia nei he **tikanga-maori** i tipu mai i te wa e noho huihui ana te Maori. Ahua pai tonu i aua ra, notemea ko te rangatira hei akiaki i te iwi kia o-rite te mahi o te katoa. I enei ra kua kore nei he rangatira, kaore e taea e te Maori te okaka ake kia mahi. Ka mahi ano poto nei, ma te whai kai-akiaki ka roa atu. Kaore ia e mahi mo te ahua rekatanga ki tenei mea ki te mahi. Kaore. E mohio ana ia ko te nuinga atu o taana mahi ko te nuinga atu hoki o te tac mai o ona whanaunga me o tona wahine kia raua pepe ai. E kore ia e kiki no te mea he tikanga Maori.